

פרשת בשלח

וברוח אפך נערמו מים (טו, ח)

שניים במסורה: "בזעת אפך תאכל לחם", "וברוח אפך נערמו מים", שקשין מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף. לכאורה שאל הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע כלום יש ענין שהוא קשה לפני הבורא, והרי הכל בידו? ומה פתאום דווקא עליהם נאמרו שהם קשים כקריעת ים סוף?

אלא ההסבר היא נורא מאד! שכתוב "וישב הים לפנות בוקר לאיתנו" ודרשו חז"ל: לתנאו הראשון שהתנה עמו הקב"ה בששת ימי בראשית. פירוש: כשנברא הים התנה הקב"ה עמו שיהיה עליו אי פעם לשנות את טבעו, לפנות את הדרך לבני ישראל, ולחזור למסלולו. הראו לים, איפוא, את נשמות ישראל ואמרו לו: "כשיבואו אלה לפניך, תפנה להם את הדרך!" משהגיעו אל הים ישראל הפדויים, היוצאים ממצרים ונשמותיהם עכורות מקושי השעבוד, וגופותיהם אכולים אבק העבודה, סרב הים להיבקע לפניהם, טען, לא את אלה הציגו לפני בשעה שנבראתי, אלא נשמות מאירות כשמש. לכן היה צורך להכריחו שייבקע בפניהם....

והוא הדין בפרנסתו של אדם, כאשר נשמתו יורדת ממרומים, גם פרנסתו יורדת עמה. פרנסה טובה הראויה להתקיים ממנה, ומראים לפרנסה את הנשמה ואומרים: "את שייכת לנשמה פלונית!" אולם, כשיורדת הנשמה לארץ השפל, מתחילה היא להתלכלך ולהתאבק, עד שלפעמים היא משנה את דמותה והפרנסה אינה מכירה אותה, וגם כשהיא קרובה לה היא טוענת: לא זו הנשמה שהציגו לפני... לפיכך גם כאן דרוש לכפות, להכריח, על מנת לחברם יחד...